

Minister Klimatu i Środowiska

DFE-WKW.050.17.2025.MG
4026373.16290711.13152828
Warszawa, 31-10-2025

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Tomasza Głogowskiego (znak: K10INT12734)

Temat: Potrzeba uruchomienia programu wsparcia budowy i modernizacji sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych dedykowanego małym gminom

---

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją Pana Posła Tomasza Głogowskiego nr K10INT12734, przekazuję poniższe informacje.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska uczestniczy w realizacji programu „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027” (dalej: FEnIKS), finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Jednocześnie sprawuje nadzór nad działalnością Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW), który finansuje przedsięwzięcia ze środków krajowych.

Program FEnIKS ma charakter ogólnokrajowy i wspiera realizację większych inwestycji. W zakresie gospodarki ściekowej pomoc przewidziana jest dla aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (dalej: KPOŚK), o wielkości **co najmniej 15 tys. RLM** (równoważna liczba mieszkańców). Mniejsze aglomeracje (z przedziału 2 – 15 tys. RLM) finansowane są w ramach 16 Programów Regionalnych

W zakresie środków krajowych, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizuje wsparcie dla zadań związanych z gospodarką ściekową w ramach wybranych programów priorytetowych:

- Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach:
  - Część 1: Gospodarka ściekowa w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
  - Część 2: Współfinansowanie projektów w ramach programu FEnIKS 2021–2027,
- **Gospodarka wodno-ściekowa poza granicami aglomeracji.**

Szczegółowe informacje dotyczące programów realizowanych przez NFOŚiGW dostępne są na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/nfosigw/srodki-krajowe>.

Poniżej przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji:

1. Czy rząd planuje uruchomienie dedykowanego instrumentu wsparcia finansowego dla małych gmin w zakresie budowy i modernizacji sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych?

Pod koniec lipca 2025 r. NFOŚiGW uruchomił nabór w ramach wspomnianego programu priorytetowego **Gospodarka wodno-ściekowa poza granicami aglomeracji**. Wsparcie dotyczy przedsięwzięć realizowanych poza granicami aglomeracji ujętych w KPOŚK, dotyczących m.in.: budowy/modernizacji/rozbudowy lokalnych oczyszczalni ścieków, a także instalacji do odbioru i retencjonowania dowożonych taborem asenizacyjnym ścieków i osadów ściekowych, budowy lub modernizacji sieci kanalizacji sanitarnej, zakupu pojazdów do transportu do stacji zlewnych nieczystości ciekłych, czy też tworzenia cyfrowych systemów do zgłaszania i ewidencjonowania zbiorników bezodpływowych. Budżet naboru wynosi do **100 mln zł**. Wnioski można składać w terminie do **30.06.2029 r.**

2. Czy w pracach legislacyjnych ministerstwo przewiduje uwzględnienie perspektywy małych gmin w projektowaniu instrumentów finansowych związanych z gospodarką wodno-ściekową?

Rozpoczęły się wstępne prace związane z programowaniem wsparcia unijnego na lata 2028-2034. Nie wiadomo jeszcze czy i na jakich zasadach będą mogły być finansowane przedsięwzięcia związane z gospodarką wodno-ściekową. Mając na uwadze skalę potrzeb inwestycyjnych w tym obszarze, Ministerstwo Klimatu i Środowiska będzie zabiegało o jego ujęcie w ramach programów finansowanych ze środków UE w nowej perspektywie finansowej.

3. Jakie działania podejmuje rząd, aby zapewnić równy dostęp do funduszy unijnych i krajowych dla gmin o mniejszych możliwościach finansowych i technicznych?

Wsparcie dla obszaru związanego z gospodarką ściekową zapewnione zostało z różnych źródeł. W przypadku środków pochodzących z budżetu UE, podział kompetencji pomiędzy poszczególne programy opiera się o wielkość aglomeracji ujętych KPOŚK. Wynika on z Umowy Partnerstwa (*Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce*), która stanowi podstawowy dokument określający współpracę UE z Polską w zakresie wykorzystania Funduszy Europejskich w ramach Polityki Spójności.

Jak już wspomniano na wstępie, program FEnIKS, w którego wdrażaniu uczestniczy Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ma zasięg ogólnopolski i wspiera aglomeracje o wielkości od 15 tys. RLM. Pomoc dla mniejszych aglomeracji (o wielkości od 2 do 15 tys. RLM), przewidziano natomiast w ramach **programów regionalnych**. Za ich realizację odpowiadają poszczególne urzędy marszałkowskie. W przypadku województwa śląskiego wsparcie realizowane jest ze środków **Program Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027**. W działaniu *FESL.02.11 Infrastruktura wodno-kanalizacyjna*, zaplanowano finansowanie m.in. budowy i modernizacji sieci kanalizacji dla ścieków komunalnych, w tym kanalizacji deszczowej, oczyszczalni ścieków komunalnych, czy też instalacji do zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych.

Zarówno w przypadku programów regionalnych jak i FEnIKS, wsparcie dotyczy jednak aglomeracji, które nie uzyskały dotychczas zgodności z wymogami tzw. dyrektywy ściekowej (Dyrektywa Rady 91/271/EWG dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych).

Ma to istotne znaczenie z punktu widzenia grożących Polsce kar finansowych, za brak dostosowania się do określonych w niej warunków dotyczących poziomu skanalizowania aglomeracji, wydajności oczyszczalni ścieków oraz jakości i jakości oczyszczanych ścieków.

Gospodarka ściekowa w małych gminach wspierana jest również ze środków innych polityk UE. W ramach **Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027** (dalej: PSWPR) zaplanowana została interwencja 10.10. *Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi – obszar A* Inwestycje w zakresie systemów indywidualnego oczyszczania ścieków. Z realizacją PSWPR odpowiada Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wsparcie dla inwestycji w zrównoważoną gospodarkę ściekową na terenach wiejskich przewiduje również **Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności**. Za realizację reformy B3.1. *Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich*, również odpowiada Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

4. W jaki sposób resort zamierza wspierać małe gminy w dostosowaniu infrastruktury wodnościekowej do wymagań związanych ze zmianami klimatycznymi i koniecznością poprawy odporności systemów lokalnych?

Dla przedsięwzięć ubiegających się o dofinansowanie ze środków UE określone są szczegółowe wymogi w zakresie potwierdzenia odporności projektu za ryzyka klimatyczne (ekstremalne zdarzenia pogodowe) wynikające ze zmian klimatu. Wymogi te zostały uwzględnione w kryteriach oceny wniosków. Jednym z obowiązkowych kryteriów horyzontalnych w programie FEnIKS jest „*Odporność infrastruktury na zmiany klimatu*”. Weryfikacja polega na ocenie czy projekt jest zgodny z art. 73 ust. 2 lit. j) CPR tzn. czy inwestycja w infrastrukturę o przewidywanej trwałości wynoszącej co najmniej pięć lat przewidziana w ramach projektu jest odporna na zmiany klimatu. Weryfikacja przeprowadzana jest na podstawie uzasadnienia odporności przedsięwzięcia na zmiany klimatu przedstawionego we wniosku o dofinansowanie, a w szczególności sprawdzane jest czy projekt jest przygotowany zgodnie z metodologią wynikającą z *Wytycznych Komisji Europejskiej: Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021–2027 (2021/C 373/01)*. Wydatki związane z zapewnieniem odporności na zmiany klimatu infrastruktury wybudowanej / zmodernizowanej w ramach projektu stanowią koszty kwalifikowane w projekcie, tj. są pokrywane ze środków unijnych w ramach przyznanego dofinansowania.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM